

TORNIO TAPAHTUMAKAUPUNKINA VIRTUAALINEN KEHITTÄMISTYÖPAJA VOL 2

Aika: to 28.01.2021 klo 9.00-13.00

Paikka: Virtuaalityöskentely

TORNIO TAPAHTUMAKAUPUNKINA

Tornion kaupungin koordinoima Tapahtumien kehittäminen Torniossa -EAKR-hanke kokoaa yhteen torniolaisia toimijoita kehittämään tapahtumien kaupunki -mallia. Toimijoita kutsutaan työpajasarjaan, joka koostuu neljästä yhteisestä tilaisuudesta loppuvuoden 2020 ja alkuvuoden 2021 aikana. Työpajoissa rakennetaan "meän malli" siitä minkälainen tapahtumakaupunki

VIRTUAALINEN KEHITTÄMISTYÖPAJA VOL 2

Toinen työpaja järjestettiin torstaina 28.01. klo 9 - 13 etänä verkkoympäristössä. Työpaja kokosi alueen toimijoita yhteen keskustelemaan tapahtumakaupunki -ajatuksesta ja tulevaisuuden visiosta ja toimintamalleista.

Työpajasarjan keskusteluita johtaa muotoilutoimisto Arctic Factoryn muotoilujohtaja Julius Oförsagd.

OHJELMA

- 9.00 **Tervetuloa, esittäytymiset**, Pauliina Silven-Alamartimo
- 9.15 **Hiljaisuus-festivaali - Kaukosen kylästä maailmalle**, Joonas Martikainen
- 10.15 **Keskustelua**

- 11.00 **Tauko**

- 11.15 **Tornio tapahtumakaupunkina - Katse tulevaan ja yhteiseen visioon**
Mitä lähdemme yhdessä tavoittelemaan? Julius Oförsagd, Arctic Factory

- 12.45 **Yhteenveto ja seuraavat askeleet**
- 13.00 **Työpajan lopetus**

HILJAISUUS FESTIVAALI – JOONAS MARTIKAINEN

Joonas Martikainen saapui työpajaan kertomaan Hiljaisuus-festivaalista, sen taustoista ja sen kehitykseen vaikuttaneista asioista. Monitaiteinen Hiljaisuus-festivaali on toiminut Kittilän Kaukosessa vuodesta 2010. Tapahtuma on sen jälkeen rakentanut ympärilleen omintakeisen ja tunnistettavan identiteetin, saavuttanut vakiintuneen aseman Kaukosen pienen kylän tapahtumakentällä ja laajentanut toimintaansa kesäfestivaalista myös ympärivuotiseen toimintaan.

Martikainen toi esiin puheenvuorossaan mm. näkökulmia siitä, mitkä asiat ovat olleet Hiljaisuus-festivaalin kannalta tärkeimpiä tekijöitä jatkuvan kehittymisen, pitkäjänteisen ja vakiintuneen toiminnan ja innostuneiden tekijöiden saavuttamisen kannalta.

Puheenvuoron jälkeen keskustelua syntyi myös Kittilän kunnan, Kaukosen kylän ja Hiljaisuus-festivaalin välisestä yhteistyöstä, talkoolaisuuden ja vapaaehtoistyön roolista, tekijöiden innostamisesta ja pitkäjänteisen ja vakiintuneen tapahtumakonseptin rakentamisesta.

Historia

Martikainen kertoi Hiljaisuus-festivaalin synnystä ja sen kehitymisestä nykyiseen muotoonsa. Hän toi esiin esimerkiksi, että tapahtuman kehittämisessä haluttiin välttää liian nopeaa kasvua, eikä sen tekemisessä lähdetty liian isosti liikkeelle. Maltilliset lähtökohdat mahdollistivat esimerkiksi tapahtuman sekä pienen kylän asukkaiden tulemisen tutuiksi keskenään ja saavuttamaan kyläyhteisön tuen myös jatkossa.

Tapahtuman menestyksen kannalta oleellisena Martikainen korosti erityisesti oikeanlaisten verkostojen luomista ja niiden merkittävyyttä tapahtuman kehittämisessä. Suunnittelutyöhön on aktiivisesti hankittu taiteen alan asiantuntijoita ja oikeiden henkilöiden tavoittamisessa on käytetty apuna sekä Martikaisen omia, että mukana olleiden asiantuntijoiden laajoja verkostoja. Verkostojensa kautta tapahtuma on vuodesta toiseen tavoittanut innokkaita tapahtuman tekijöitä ja esiintyjä, sekä kasvattanut tietoisuutta toiminnastaan ja brändistään maailmanlaajuisesti.

Nykytila (ja jatkuvuus)

Nykyään Hiljaisuus-festivaali on laajentanu toimintaansa ympärivuotiseksi luomalla uusia konsepteja alkuperäisen kesäfestivaalin ympärille. Hiljaisuus-residenssi, sekä Hiljaisuuden vuodenajat on rakennettu tukemaan alkuperäistä konseptia ja kohdentamaan sisältöjä myös uusille kohderyhmille. Hiljaisuuden Vuodenajat -konserttisarja on esimerkiksi kohdennettu myös kulttuurimatkoilijoille, joita ei tietoisesti ole haluttu sisällyttää Hiljaisuus-festivaalin konseptin piiriin.

Vaikka tapahtuman toiminta on vakiintunutta ja festivaali saavuttaa vuosittain täydet kävijämäärät, se ei Martikaisen mukaan tarkoita sitä, etteikö tekijöiden tarvitsisi olla

jatkuvasti hereillä. Jatkuva keskittyminen siihen mitä ympärillä tapahtuu on avainasemassa. Töitä tehdään esimerkiksi sen eteen, että pysytään kärryillä ja aktiivisina mitä tulee tapahtuman kannalta oleellisiin rahoitusmalleihin, kuntopolitiikkaan ja niiden vaikutuksista tapahtumaan. Myös tapahtuman konseptia ja sen sisältöjen suuntaa pyritään kehittämään jatkuvasti tutkien ympärillä ja alan piireissä vallitsevia tuulia.

Tapahtuman hyödyt alueelle – kylän ja tapahtuman välinen yhteistyö

Keskustelua syntyi tapahtuman ja kylän välisestä yhteistyöstä ja siitä, minkälaisia odotuksia kylällä on tapahtuman tuottamien hyötyjen suhteen. Miksi tapahtumaa halutaan tukea ja mikä sitouttaa kyläläiset tukemaan tapahtuman rakentumista?

Martikainen kertoo, että jo sosiaalisen arvon ja tapahtuman tuottaman hyvän mielen takia kyläläiset ovat valmiita auttamaan. Tapahtuma on kuitenkin kehittynyt siihen suuntaan, että tapahtuman yhteydessä käytetään kylän majoituspalveluita, ruokakauppoja ja muita palveluita tuoden pienen määrän tuloja alueelle alueen ulkopuolelta. Kylä ja sen yritykset saavuttavat myös hyötyjä tapahtuman tuottamasta näkyvyydestä ja sen alueelle houkuttelemista uusista asukkaista ja asiantuntijoista.

Talkoolaiset ja vapaaehtoiset

Tapahtumien onnistumisen taustalla nähdään merkittävänä tekijänä innokkaiden ja sitoutuneiden talkoolaisien saavuttaminen. Keskustelua herätti kysymys siitä, millainen on talkoolaisuuden rooli nykypäivänä, millainen vaikutus sillä on tapahtumien rakentumisen ja menestymisen kannalta, ja **miten tapahtumien piiriin voitaisiin luoda menestyksestä ja innostavaa talkoolaiskulttuuria.**

Omintakeisella konseptilla ja brändillä toimiva Hiljaisuus-festivaali onnistuu vuosittain houkuttelemaan suuren määrän innokkaita talkoolaisia, useasti pitkänkin matkan takaa. Syyksi Martikainen nimeää esimerkiksi sen, että tapahtuman tuottamisessa **arvostetaan asiantuntijuutta, ja se osoitetaan myös talkoolaisille skannaamalla aktiivisesti heidän osaamistaan ja taitojaan ja hyödyntämällä niitä oikeisiin asioihin.** Tämän takia talkoolainen voi saavuttaa myös hyvän merkinnän CV:een ja hyötyjä työllistymiseen. Loppupeleissä merkitsee myös se innostaako tapahtuma ja herättääkö se kiinnostuksen

Innokkaiden tekijöiden ja asiantuntijuuden saavuttaminen ja sitouttaminen

Workshopissa pohdittiin, miten innokkaita ja pitkäjänteisiä tapahtuman tekijöitä ja alan asiantuntijoita voitaisiin saavuttaa ja sitouttaa osaksi Tornion alueen tapahtumakenttää.

Esiin nostettiin molempien osapuolien (kaupunki ja tapahtuma) näkyvä sitoutuneisuus. Kaupunkiorganisaatio voi osaltaan osoittaa toiminnallaan ja viestinnällään tukevansa uusien tapahtumien järjestämistä ja olemassaolevien tapahtumien jatkuvuutta. Tapahtumia tukevan kulttuurin näkyminen ja toteutuminen ulospäin lisäävät intoa ja vetovoimaisuutta. Tapahtumien tekijöille voidaan myös osoittaa aktiivisesti arvostusta heidän tekemänsä työn johdosta. Näin myös tekijät voivat kokea vahvempaa

sitoutuneisuutta ja heille syntyy tunne siitä, että heidän kannattaa käyttää aikaansa alueen hyväksi nyt ja tulevaisuudessa.

Kaupunkiorganisaatio voi myös keskittyä etsimään piilevää potentiaalia nuorempien innovatiivisten tekijöiden joukosta, ja nostaa heidät esiin varjoista. Tällä saavutetaan myös jatkuvuutta alueen tapahtumakentälle, kun uudet tapahtumat ja niiden tekijät kokevat tulevansa tunnistetuiksi ja arvostetuiksi.

TORNIO TAPAHTUMAKAUPUNKINA – TARPEITA, TOIVEITA JA IDEOITA MUOTOILIJAJULIUS OFÖRSAGD, ARCTIC FACTORY

Joonas Martikaisen puheenvuoron jälkeen käytiin vielä keskustelua Tornion tapahtumakentän ja -kulttuurin kehittämistä, visioitiin sen tulevaisuutta ja mietittiin konkreettisia askelia tavoitteiden saavuttamiseksi. Lisäksi pohdittiin kaupunkiorganisaation roolia tapahtumien järjestämisen tukemisessa. Keskustelua johdatti muotoilija Julius Oförsagd.

Elävän kaupunkikeskustan kehittäminen

Keskustelussa pohdittiin miten Tornion kaupunkikeskustan tulisi kehittyä, jotta se nähtäisiin "elävänä". Päällimmäisenä keskustelussa nousi toistaiseksi vähän käytettyjen ydinalueitten systemaattisempi hyödyntäminen. Ydinalueiksi nousivat erityisesti kävelykatu, sekä möljä ja ranta-alue, joilla nähdään jo entuudestaan riittävän kävelyliikennettä ja olisivat siksi potentiaalisia paikkoja aktiivisemmalle käytölle.

Puheeksi nousi myös venetaksi-toiminnan mahdollisuus. Kaupungilta puuttuu selkeä keskipiste ja isoimmat keskittymät ovat toisiinsa nähden hajallaan. Venetaksilla voitaisiin aktivoida kävijöitä kiertämään laajemmin eri alueita sekä Haaparannan, että Tornion puolelta ja näin elävöittää kaupunkia laajemmalla alueella. Venetaksin toteutuksen kohdalla ongelmaksi nostettiin sen vaatimien investointien ja taloudellisen tuen puute.

Kaupunki-infran kehittäminen

Konkreettisenä tarpeena esiin nousi kaupungin tapahtuma-infran kehittäminen. Tällä hetkellä infra ei tarjoa tarpeeksi hyviä fasiliteetteja tapahtumien aktiiviseen järjestämiseen. Kaupunki-infran kehittäminen nousikin keskusteluissa esiin yhtenä olennaisena tapana, jolla kaupunki voisi osaltaan tukea tapahtumien järjestämistä.

Keskusteluissa nousi esiin, että lähitulevaisuudessa on tarkoituksena ainakin kartoittaa alueen mahdolliset tapahtumapaikat, niiden ominaisuudet ja soveltuvuus erilaisille tapahtumille. Kartoitus ja koonti helpottaisi tapahtumajärjestäjien mahdollisuutta hahmottaa eri kohteiden soveltuvuutta heidän käyttöönsä.

Visio 2026 – Millainen Tornio on tapahtumakaupunkina viiden vuoden päästä

Työpajassa visioitiin Torniota tapahtumakaupunkina viiden vuoden päästä. Visioissa yleisimpänä asiana esiin nostettiin tapahtumien ympärille rakentunutta vuosikelloa, jossa nähdään muutama vakiintunut kärkitapahtuma sijoittuneena ympäri vuoden. Ihmiset osaavat odottaa näitä tapahtumia, niihin tullaan innolla ja sana tapahtumista leviää jatkuvasti. Kärkitapahtumien ympärille on rakentuu pienempää oheisohjelmaa värikkäänä ja suunnattuna erilaisille kohderyhmille. Tapahtumat alkavat pikkuhiljaa houkuttaa yhä enemmän matkailijoita alueen ulkopuolelta. Tapahtumakenttä ja kaupunkikuva on aktiivinen ja pöhisevä.

“Torniolla on vakiintuneita kärkitapahtumia ympäri vuoden jokaiselle vuodentakalle. Tekemistä leimaa hyvä verkostoituminen ja yhdessä tekemisen meininki, joka näkyy omaleimaisina tapahtumina, jotka houkuttelevat kävijöitä läheltä ja kaukaa”

“Muutama isompi vuosittain tapahtuva tapahtuma, jotka tunnetaan hyvin ja joita odotetaan. Rajat ylittäviä tapahtumia!”

“Värikäs ja moniulotteinen. On tapahtumia mistä valita, jokaiselle jotain. Hyödynnetään eri aloja ja tuodaan ihmisiä yhteen. Tornio, eteinen lappiin, jokaisen kohtaustapaikka!”

Myös tapahtumien markkinoinnista ja niistä viestimisestä on syytä tulla vakiintuneempaa, järjestelmällisempää ja yhtenäisempää. Tietoa tapahtumista löytyy Tornion sivuilta ja kävijät tietävät löytävänsä nämä tiedot sieltä, yhdestä ja samasta, selkeästä foorumista.

Konkreettiset tavoitteet – Mitä pitää tapahtua, jotta visiot toteutuvat?

Visioinnin jälkeen pohdittiin konkreettisia askelia niiden toteutumiseksi. Isoimmiksi teemoiksi nousivat jo aiemminkin esiin tulleet yhteisen markkinointi- ja viestintämallin, sekä vuosikellon rakentaminen tapahtumille. Lisäksi kaupunki-infran kehittäminen tuotiin esiin.

Koska kehittämisen kohteita on paljon, tärkeäksi ensi askeleeksi nousi kehittämistyön huolellinen suunnittelu ja strategian luominen sen edistämiseksi. Suunnittelutyö ja päämäärät olisi hyvä toteuttaa yhteisesti, jotta kaikilla osapuolilla on yhteinen käsitys suunnasta ja suunnitelmasta. Tärkeää on myös määrittää yhteisesti, kenen vastuulla minkäkin asian kehittäminen on.

“Ensin pitää muodostaa kokonaiskuva mitä kaikkea on tarjolla molemmissa kaupungeissa ja analysoida mikä houkuttelee väkeä. Sitten se tapahtumien vuosikello. Yhteinen työpaja Haaparannan kanssa ja keskustelua siitä mikä toimii ja mitä halutaan kehittää”

“Tehdään yhdessä vuosikello, johon kerätään kaikki tapahtumat joita haluttaisiin tehdä. Laaditaan suunnitelma kunkin tapahtuman toteutuksesta, rahoituksesta ja

markkinoinnista. Vastuiden määrittely. Sitoudutaan yhdessä suunnitelmaan ja kääritään hihat ylös”

Bensaa liekkeihin – Miten tekijöitä saadaan innostettua ja sitoutettua

Martikaisen puheenvuoron pohjalta herännyt keskustelu talkoolaisista jatkui, kun mietittiin innokkaiden tekijöiden innostamista ja sitouttamista tapahtumakulttuurin piiriin. Ehdotuksena nousi idea kiittämisen ja huomioimisen kevyestä protokollasta. Ajatuksena olisi huomioida niitä ihmisiä, jotka ovat tehneet töitä kädet savessa tapahtumien toteutumiseksi. Usein huomionosoitukset jäävät vain järjestävän tahon tasolle. Tärkeää olisi osoittaa kuinka suuri merkitys talkoolaisilla on tapahtumien onnistumisen kannalta.

Kaupunkiorganisaatio voisi osaltaan olla tunnustamassa talkoolaisten ja muiden tapahtumia järjestävien henkilöiden tekemän työn arvo, ja auttaa kiittämisen protokollan vakiintumisessa tapahtumajärjestäjien toimintatapojen pariin.

Kaupungin rooli – Tapahtumien tukeminen

Keskustelussa pohdittiin kaupungin roolia tapahtuma ekosysteemissä. Taloudellisen tuen jakaminen tapahtumille koettiin haasteelliseksi ja kaupungin roolin nähtiin olevan enemmän muualla. Kaupungin tulisi ennemminkin toimia koordinaattorina ja mahdollistajana tapahtumille muilla tavoin.

Esille tuli myös kaupungin mahdollinen rooli markkinoinnin ja viestinnän mahdollistajana sekä tapahtumien vuosikellon ylläpitäjänä.

Työpajaan osallistuneiden yrittäjien ajatus oli, että vastuu maksavien tapahtumakävijöiden saamisessa on ensisijaisesti yrittäjillä itsellään. Yrittäjät totesivat kaupungin toimineen hyvin tämänhetkisellä toimintamallilla ja työnjaolla.

Taloudellinen tuki

Tapahtumien taloudellinen puoli herätti keskustelua sen haastavuuden takia. Rahallisen tuen myöntäminen tapahtumille olisi hyödyllistä, sillä taloudellisesti kannattavien tapahtumien järjestäminen nähdään haasteellisena mutta keskustelussa nousi se, kenellä on rooli taloudellisen vastuun kantamisesta. Konsensus syntyi siitä, että taloudellisen riskin ottaminen on lähtökohtaisesti yrittäjän (ssinä tapauksessa kun tuottaja on yritys) vastuulla. Kaupunki voi kuitenkin olla tukemassa eri tavoin. Asiakkaiden kynnys maksaa pääsymaksuja tapahtumiin on todella korkealla. Miten saataisiin luotua kannattavien tapahtumien pohja, joiden ympärille voi kasvaa myös muita tapahtumaympäristöä.

“Tarvitaan jotain niin vetovoimaista, että tullaan maksavina asiakkaina satojen kilometrien päästä”

Koska tasapuolisesti myönnettävä taloudellinen tuki vaikuttaa epärealistiselta, sille vaihtoehtoisina malleina ehdotettiin esimerkiksi mallia johon luotaisiin kriteeristö sellaisille tapahtumille, joille voitaisiin myöntää avustusta. Rahallisen avustuksen sijaan voitaisiin myös esimerkiksi suunnitella malli, jossa tapahtumilta ei perittäisi maavuokraa, tai heille tarjottaisiin helpotuksia sähkölaskuissa. Keskustelussa todettiin kuitenkin, että tällaisen toteutumiseksi tulee kyetä laatimaan virallinen esitys ja suunnitelma tällaisen raha- ja resurssipohjaisen tukimallin käytäntöön saattamiseksi.

Taloudellisiin realiteetteihin liittyen esille nousi Tornion kaupungin pieni koko, joka tarkoittaa ettei kaupungin alueelta tule lähtökohtaisesti suurta määrää osallistujia. Tämä tarkoittaa, että jotta taloudellisia realiteetteja tapahtumille olisi, täytyisi maksavia osallistujia saada talousalueen ulkopuolelta. Tässä nähtiin, että toimijoiden välisellä yhteistyöllä ja kaupungin resursseilla on merkittävä rooli.

Kaupunki mahdollistajana

Kaupungin rooli tapahtumien mahdollistajana nousi työpajan keskusteluun.

Esille nousi samoja asioita kuin jo aiemmin työpajassa. Kaupungin rooliksi nähtiin oleellisena tapahtuma-infran kehittäminen ja ylläpito, tapahtumien viestintä- ja markkinointimallin ja tapahtumakalenterin kehittäminen ja mallin jalkauttamisen tukeminen tapahtumien piiriin. Kaupungilla tulisi olla olemassa myös selkeä prosessi uusille tapahtumajärjestäjille, jotta niiden edistäminen olisi mahdollisimman vaivatonta. Opasta tapahtumien järjestämisen malliin rakennetaan parhaillaan.

Puheena oli myös kaupungin rooli ulkopaikkakuntalaisten ja matkailijoiden määrän kasvattamiseksi alueella.

Yleiset havainnot ja seuraavat askeleet

Tapahtumien kehittämistyöpajasarja on hienosti kuvannut Tornion nykytilaa ja toimijoiden näkemyksiä Tornion tapahtumakaupunkina. Kahdessa ensimmäisessä työpajassa on rakennettu ymmärrystä jonka pohjalta on syytä laatia konkreettinen toimenpide-ehdotus siitä miten jatkossa toimitaan. On yhtäläillä tärkeää saada kaupungin strategia kirkkaaksi siitä millainen rooli tapahtumilla osana kaupunkistrategiaa nähdään ja toisaalta antaa mahdollisimman konkreettisia (erityisesti markkinoinnillisia) työkaluja ja tukia tapahtumajärjestäjille, jotta kävijävirtaa saadaan synnytettyä tapahtumissa ja sitä myötä edistettyä kaupungin pito- ja vetovoimaa.

Keskustelussa on tullut esille asioita, joihin seuraavassa vaiheessa on hyvä löytää vastauksia:

- Kaupungin näkökulma ja visio: tapahtumat osana kaupunkistrategiaa
- Kaupungin systemaattisen tapahtumakalenterin rakentaminen
- Kaupungin tuki tapahtumille (mitä, kenelle, millä ehdoilla jne.)
- Markkinointi- viestintästrategian rakentaminen tapahtumavuodelle/vuosille
- Yritysten tarpeiden ja haasteiden analysointi tapahtumien järjestämiseen liittyen

Työpajaterveisin,

Pauliina Silven-Alamartimo
 Projektikoordinaattori | Project Coordinator
 +358 40 648 3222
pauliina.silven-alamartimo@tornio.fi

Tornion kaupunki | City of Tornio
 Suensaarenkatu 4, 95400 Tornio
www.tornio.fi

